

Policy för inköp och upphandling

Vallentuna kommun och dess bolag styrs enligt lagar och regler som instiftas för offentlig upphandling. De lagar som gäller främst är lagen om offentlig upphandling, klassiska sektorn (LOU) – varor, tjänster och byggtreprenader samt lagen om valfrihetssystem (LOV).

Fastställd av kommunfullmäktige 2017-03-13 § 26

Reviderad av kommunfullmäktige 2020-12-07 § 145

1. Policyns omfattning

Vallentuna kommuns policy för inköp och upphandling anger ramarna för alla typer av inköp och upphandlingar som görs av anställda och förtroendevalda i Vallentuna kommun och i Vallentuna kommuns bolag. Policyn anger även inriktningen för hur Vallentuna kommun ska arbeta med inköp- och upphandlingsfrågor.

2. Ansvar

Samtliga medarbetare och förtroendevalda i Vallentuna kommun har ett ansvar att följa policyn. Respektive förvaltningschef ansvarar för att medarbetarna känner till innehållet i inköps- och upphandlingspolicyn, och följer upp att policy och riktlinjer efterlevs.

3. Definitioner

Anskaffningsprocess

Med anskaffningsprocess menas processen från att ett behov uppkommit av en vara, tjänst eller byggtreprenad tills att behovet är tillgodosett via upphandling eller inköp. Det innefattar upphandling, inköp, leverans och fakturahantering. Processen inkluderar även avtalsförvaltning samt uppföljning för att säkerställa att behovet har tillgodosetts.

Tröskelvärde

Med tröskelvärde menas de tröskelvärden som Europeiska kommissionen löpande beslutar om och som vidare nämns i lagen om offentlig upphandling.

4. Övergripande förhållningssätt

- Vallentuna kommun och dess bolags resurser ska användas effektivt
- Vallentuna kommun och dess bolag ska agera för en hållbar marknad och väl fungerande konkurrens
- Utforma kravställandet och förfrågningsunderlaget så även små och medelsmå företag kan tillgodoses
- Att beakta miljöhänsyn i enlighet med gällande lagstiftning samt kommunens miljömål
- Inköp av varor, tjänster och byggtreprenader är en strategisk uppgift och ett medel för att nå kommunens strategiska inriktningar och mål.

5. Syfte med inköp och upphandlingsverksamheten

- Att tillvarata konkurrensen på marknaden vilket leder till att inköp av varor, tjänster och byggtreprenader sker kostnadseffektivt med hög kvalitet
- Att inköp av varor, tjänster och byggtreprenader utgår från behovet, har rätt funktion samt uppnår de krav satta av existerande riktlinjer och policys
- Att Vallentuna kommun samarbetar med seriösa och professionella leverantörer
- Säkerställa att inköp och upphandlingar sker i enlighet med lagstiftningen.

6. Affärsetik

Företrädare för Vallentuna kommun ska uppträda på affärsetiskt korrekt sätt och genomföra inköp och upphandlingar enligt gällande styrdokument och lagstiftning.

7. Delmoment inom anskaffningsprocessen

Nedan beskrivs anskaffningsprocessens olika delar.

7.1 Direktupphandling

En direktupphandling kan bli aktuell om avtal saknas inom området eller om det finns synnerliga skäl¹. Direktupphandlingar ska göras enligt gällande rutiner och lagstiftning.

7.2 Upphandling

All upphandling görs utifrån principerna i lagen om offentlig upphandling, upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet² iakttas.

Vidare ska Vallentuna kommun:

- Vid varje upphandling utgå från Vallentuna kommuns existerande styrdokument, policys och planer.
- Delta i samverkande upphandlingar där sådan bedöms fördelaktig, exempelvis med övriga STONO-kommuner³ alternativt med andra upphandlande myndigheter.
- Tillse att anskaffningsbeslut och fastställande av kravnivå på varor, tjänster och byggtreprenader åläggs beställare och dess förvaltning enligt gällande delegationsordning
- Sträva efter att ställa cirkulära krav i upphandlingar
- Beakta krisberedskapsaspekter vid upphandlingar som berör samhällsviktig verksamhet.

---

¹ Vad synnerliga skäl är beror på situationen, men ska bara tillämpas i rena undantagsfall

² Kraven och villkoren i upphandlingen ska stå i rimlig proportion till det som ska upphandlas

³ STOCKHOLM-NORD-OST

7.3 Ramavtal

Ramavtal tecknas för att underlätta inköp av varor och tjänster. Ramavtalsupphandlingar genomförs av Vallentuna kommuns upphandlingsenhet.

7.4 Ramavtal utförda av externa inköpscentraler

Vallentuna kommun har möjlighet att göra intresseanmälan på ramavtal utförda av externa inköpscentraler som exempelvis Sveriges kommuner och regioners inköpscentral, statens inköpscentral vid kammarkollegiet och HBV vid Sveriges allmännyttiga bostadsbolag.

7.5 Avtalsförvaltning

Avtalsförvaltning görs för att säkerställa att leverantören lever upp till de ställda kraven och för att se om målet med upphandlingen har nåtts. Avtalsförvaltningen är även en förutsättning för att allmänhetens insyn ska tillgodoses. Varje avtal ska ha utsedda ansvariga. Ansvariga utses av förvaltningschef.

Avtalsförvaltning innebär att utsedda ansvariga:

- Tillser att ett nytt avtal publiceras i Vallentuna kommuns centrala avtalskatalog samt besvarar eventuella frågor från allmänheten gällande avtalet⁴
- Säkerställer att Vallentuna kommuns rättigheter och förpliktelser efterlevs enligt avtalet samt uppföljning av avtalet genomförs
- Har kontroll över avtalstiden samt dokumenterar avvikelser som kan uppkomma i samarbetet med leverantören.

7.6 Inköp

- Existerande ramavtal ska alltid utnyttjas i första hand vid inköp av varor alternativt tjänster
- Alla som handlägger inköp ska ha god kunskap om styrdokument och lagstiftning som berör inköp- och upphandlingsverksamheten
- Inköp från ramavtal ska i första hand ske genom kommunens beställningssystem
- Återbruk ska beaktas för att minska kommunens miljöpåverkan.

7.7 Strategiskt inköp

Det strategiska inköpsarbetet innefattar det analys- och strategiplaneringsarbete som syftar till att ge en helhetssyn på inköp- och upphandlingsverksamheten ur ett koncernperspektiv. Inköpsanalyserna och verksamheternas inköpsbehov ligger till grund för vad som ska upphandlas. Det strategiska inköpsarbetet inkluderar analys av inköpskostnaderna, avtalstroheten och koncernens inköpsbeteende. Analyserna syftar till att identifiera utvecklingsområden med förbättringspotential inom anskaffningsprocessen.

---

⁴ Enligt KFS 1.2.42 Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privat utförare